

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan Deelnemers Algemeen Overleg (AO) (zie verzendlijst)

Datum 3 mei 2019

Betreft Verslag vergadering Algemeen Overleg 16 januari 2019

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
M. Kunst
m.kunst@minvws.nl
T 070 340 7969
www.row-minvws.nl

VERSLAG

Verslag van het **Algemeen Overleg** van het **Regulier Overleg Warenwet** op **woensdag 16 januari 2019** in de Muzenzaal 2 (B-04.44) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Aanvang: 14:00 uur

GENODIGDEN/AANWEZIGEN

voorzitter hr S. van Hoogstraten
secretariaat mw M. Kunst
mw M. Achterhof (VvN)
mw R. van den Bosch (VNO-NCW)*
mw H. Crielaard (CBL)
hr J. Gerritsen (NZO)*
hr S. el Haroui (min. EZ)*
hr H. Heuver (zLTO)*
mw E. Huijjer (LNV)*
hr J. Hulleman (Jumbo)*
hr M. Jansen (CBL)*
mw M. Kneppers (FNLI)
mw K. Koppen (VNV)*
hr D. Kraaijeveld (LNV)*
mw G. Mittendorff (NVWA)
hr P. Munters (VWS/VGP)
mw I. van de Pas (Ahold)*
mw N. Polderman (Consumentenbond)
mw N. Quaadvlieg (GroentenFruit Huis)
hr G. de Rooij (FNLI)*
hr V. Sannes (min. VWS/VGP)*
hr R. Siteur (Ahold)*
hr H. Sluijsmans (SZW) / vervangen door mw M. Alphenaar (SZW)
mw I. Stoelhorst (min. VWS/VGP)
hr H. Uitslag (Consumentenbond)
mw J. Vis (Voedingscentrum)*
mw W. van der Vossen (Voedingscentrum)
hr W. Weide (RND)*
hr M. Weijtens (LNC) / vervangen door hr G. Theunissen (LNV)
hr H. van Well (VNCI)*

* = afwezig

Ons kenmerk
VGP / 1525771

Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.

1. Voorstelronde en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er volgt een korte voorstelronde. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

De voorzitter verwijst naar de motie over kleurcodering die ter informatie is meegestuurd. Stoelhorst geeft aan dat er in het ROW al vaker is gesproken over openbaarmaking en de wijziging van de Gezondheidswet. De specifieke trajecten voor openbaarmaking worden vastgesteld per AMvB welke per 1 februari 2019 in zal gaan. Er was nog discussie over het gebruik van kleurcodering bij inspectieresultaten van de NVWA. Bijgevoegde motie was ingediend om het gebruik van een kleurcodering voor bedrijfsinspecties te handhaven. De Kamer heeft hier over gestemd en de motie is verworpen. Het gebruik van een kleurcodering bij bedrijfsinspecties komt daarmee te vervallen. Voor productveiligheid wordt nog wel gebruik gemaakt van kleurcodering.

De voorzitter vraagt zich af waarom de Kamer de motie heeft verworpen. Stoelhorst geeft aan dat het gebruik van kleurcodering een schijnveiligheid kan bieden, de presentatie hoeft niet altijd precies het actuele beeld te geven van de naleving. Met kleurcodering zou dit nog eens benadrukt worden.

3. Naar aanleiding van het AO-verslag van 20 september 2018

Quaedvlieg vraagt zich af of er al meer bekend is over de Food Safety Officer. Stoelhorst antwoordt dat dit de centrale spil voor voedselveiligheid bij de NVWA moet worden. Mittendorff vult aan dat er momenteel nog gezocht wordt naar een geschikte kandidaat.

4. Preventieakkoord

Munters geeft de laatste stand van zaken. Eind november 2018 is het Preventieakkoord naar de Kamer gestuurd. Voor dit ROW-overleg is het thema overgewicht het meest relevante thema, met name het onderdeel voeding. Het akkoord is getekend door ruim 20 partijen die zich hiermee hebben verbonden aan de doelstellingen en de maatregelen waarbij ze een rol hebben. Er is wel vastgesteld dat er nog een gat zit tussen de ambities voor 2040 en verwachte resultaten. Het is echter een stap de goede kant op. De drie thematafels blijven periodiek bij elkaar komen en er komt een monitoring op effect en tijdsplanning van de maatregelen. De thematafels zullen benut worden om te kijken of de uitvoering op schema ligt en om elkaar aan te spreken. De uitwerking zal gebeuren in deeltrajecten met de betrokken partijen. Een aantal acties liggen primair bij het bedrijfsleven zoals een reductie op suiker in producten. Voor het voedselkeuzelogo start VWS in 2019 een traject samen met relevante partijen. Belangrijke vraag bij het logo is welke criteria gebruikt moeten worden.

De voorzitter vraagt om reactie en wat de rol van dit overleg zou kunnen zijn bij het preventieakkoord.

Achterhof vraagt of er ook een rol is voor het onderwijs. De secretaris antwoordt dat de onderwijsraden voor PO, VO en MBO het Preventieakkoord hebben ondertekend en dat er extra wordt ingezet op het programma Gezonde School. Ook is in het

Preventieakkoord opgenomen dat er extra aandacht zal zijn voor gezonde voeding in het onderwijs voor zorgprofessionals.

Van der Vossen vult aan dat het Voedingscentrum meedenkt bij de opleiding voor huisartsen en gesproken heeft op een congres over voeding als onderdeel van de opleiding voor (huis)arts. Basis hierbij is de Schijf van Vijf. Het Voedingscentrum is ook bij andere onderwijstrajecten betrokken. Een aantal lerarenopleidingen hebben gezonde leefstijl als onderdeel in de opleiding.

Uitslag vraagt naar de maatregelen voor suikerreductie, waarom er voor de genoemde productgroepen gekozen is. De kinderproducten zouden voorrang krijgen, maar dat is nog niet gebeurd. Crielaard antwoordt dat er wel gekeken is naar kinderproducten zoals knakworsten en ook naar groepen die specifieke producten hebben voor kinderen zoals de ontbijtgranen en zuivelranken. Het blijkt echter lastig om een hele groep voor kinderproducten vast te stellen. Uit metingen van het RIVM blijkt ook dat kinderen juist veel suiker binnen krijgen door de gewone vla en vruchtenyoghurt en minder door bijvoorbeeld een Dora toetje omdat ze dat minder eten. Voor komend jaar staan de genoemde productengroepen in de planning en daarna zullen er nog meer volgen.

De voorzitter merkt op dat de Consumentenbond het Preventieakkoord niet heeft ondertekend. Uitslag antwoordt dat besloten is om samen met de Samenwerkende Gezondheidsfondsen input te leveren en op enkele specifieke onderwerpen contact te houden met VWS.

De voorzitter vraagt of het nuttig is om de monitoring van het Preventieakkoord ook in het ROW te bespreken. Munters antwoordt dat van alle maatregelen in het Preventieakkoord de voortgang in beeld moet worden gebracht. Dit zal verlopen via de thematafels. De uitkomst van de monitoring kan uiteraard besproken worden in het ROW.

Van der Vossen vraagt of al bekend is hoe de monitoring eruit komt te zien. Munters geeft aan dat het RIVM momenteel bezig is met een voorstel voor de monitoring. Er zal hierbij verschil worden gemaakt tussen het uiteindelijke effect (ontwikkeling van overgewicht) en de voortgang van de afzonderlijke maatregelen.

Quaedvlieg stelt voor om met name de brede acties en wetgeving terug te laten komen in het ROW en de monitoring niet. De resultaten van de monitoring zijn wel interessant, maar die zullen ook naar de Kamer worden verstuurd. Verder zijn onderwerpen zoals 'front of pack labelling' goed om in het ROW te volgen. Munters geeft aan dat onderwerpen binnen het ROW passen zodra de Warenwet een rol speelt.

Stoelhorst ligt toe dat het de bedoeling is om aan het eind van het jaar een plan te hebben voor een voedselkeuzelogo. Intern is er een projectgroep opgericht met een projectleider en er is een trainee aangenomen voor dit traject. De relevante stakeholders zijn ook betrokken.

De voorzitter vraagt of er binnen de EU ook ontwikkelingen zijn op het gebied van voedselkeuzelogo's. Stoelhorst antwoordt dat er gesprekken zijn geweest met de lidstaten, stakeholders en de Europese Commissie. Door JRC wordt onderzoek gedaan en er wordt gekeken of op enige wijze naar harmonisatie toegewerkt kan worden.

Van der Vossen vraagt of er juridische belemmeringen zijn als lidstaten verschillende logo's hanteren. Stoelhorst antwoordt dat bijvoorbeeld voor het Franse NutriScore de criteria zijn vastgelegd. Het is niet mogelijk om ditlogo in Nederland toe te passen en vervolgens de criteria aan te passen. Dat kan alleen in overleg met de Fransen. Van

der Vossen merkt op dat NutriScore op onderdelen schuurt met de Nederlandse Schijf van Vijf.

Crielaard merkt op dat er geen financiële paragraaf bij het Preventieakkoord zit en vraagt of al bekend is wat het budget is per onderwerp. Munters antwoordt dat er aan de thematafels een indicatieve verdeling is gemaakt. Volgens de staatsteunregels kan er echter geen toebedeling worden gemaakt aan bepaalde partijen. Het is alleen mogelijk om middelen te krijgen via een subsidieaanvraag of er moet vanuit VWS een opdracht worden uitgezet. Het wordt nog een hele opgave om alle middelen uit te zetten. De voorkeur is om de gelden ten goede te laten komen aan de partijen die hebben meegewerkt aan het Preventieakkoord en inzet tonen, maar dat kan alleen als er ook een goed onderbouwde aanvraag ligt.

Crielaard merkt op dat er een behoorlijk gat zit tussen de beschikbare middelen en hoeveel er is aangevraagd. Munters antwoordt dat er tijdens de onderhandelingen een inschatting is gemaakt van de benodigde middelen maar dat er inderdaad mogelijk een gat zit. Het is even afwachten hoe het gaat verlopen. De voorzitter brengt naar voren dat er per thematafel ongeveer €6 mln beschikbaar is en dat dit toch een flink bedrag is.

Crielaard heeft een vraag over het uitstalverbod voor supermarkten, ze wil graag weten wanneer er meer duidelijkheid komt over hoe dit uitgevoerd moet gaan worden. Munters geeft aan dat het proces op het thema roken net iets anders is verlopen dan bij de twee andere tafels omdat de overheid niet mag praten met de tabaksindustrie (producenten en verkopers). Deze partijen zaten dan ook niet aan tafel. Op dit thema lopen de maatregelen grotendeels via wetgeving. Het is bekend dat er veel moet gebeuren en dat de sector hier snel in meegenomen moet worden.

Crielaard vraagt of de ingangsdatum inderdaad 1 januari 2020 is, dat is namelijk wel heel erg snel. Er is straks te weinig tijd om alle winkels te kunnen ombouwen. Munters antwoordt dat dit nog steeds de datum is waar aan vastgehouden wordt.

Uitslag heeft nog een vraag over de wetenschappelijke commissie van het Akkoord Verbetering Productsamenstelling (WAC). De toetsing van de afspraken blijkt nogal lastig en hij vraagt of de afzonderlijke projectplannen nog wel worden getoetst. Stoelhorst geeft aan dat dit zo is, maar dat de beoordeling nu nog maar eenmaal per jaar worden gedaan. Het blijkt dat de wetenschappelijke inzet van de WAC anders is dan de praktisch opgestelde plannen. Er worden nu andere partijen bij betrokken die een meer praktische toets kunnen doen op de plannen en de branches hierbij helpen. Crielaard vult aan dat de WAC er vaak tegenaan liep dat er geen gegevens waren over de omzet van producten, dus niet te zien of het veel impact had en hoe het zich verhoudt tot de ambitie van het akkoord.

5. Rapport Sorgdrager

Stoelhorst geeft een toelichting. Eind vorig jaar zijn de stukken aan de Kamer gestuurd over de opvolging van Sorgdrager. Alle drie de partijen (NVWA, LNV en VWS) hebben onderzocht wat ze beter of anders kunnen doen. De eiersector zelf heeft ook een verbeterplan opgesteld. Belangrijk punt is de versterking van zelfregulering, de ministeries zullen de regie nemen om sectoren te stimuleren zelfregulering te versterken. Daarbij zijn verschillende (primaire) sectoren gevraagd een analyse te maken van de kwaliteit van de zelfregulering in hun keten. Uiteindelijk is het doel het niveau van de private kwaliteitssystemen op het niveau van de criteria op ketenborging.nl te krijgen.

Mittendorff geeft aan dat er diverse actiepunten worden benoemd waarvoor verschillende plannen zijn gemaakt. Sommige zijn al in gang gezet. Dat

voedselveiligheid voor de NVWA de hoogste prioriteit heeft, wordt zichtbaarder gemaakt. Binnen de organisatiestructuur wordt gekeken naar heldere lijnen voor communicatie. Er zijn zaken aangepast om sneller te kunnen acteren. De samenwerking tussen toezicht en opsporing is een belangrijk punt. Sorgdrager heeft aangegeven dat er veel meer informatie gedeeld zou moeten worden (tussen opsporing en toezicht).

Stoelhorst vult aan dat ook wordt gekeken naar de verantwoordelijkheidsverdeling tussen LNV en VWS. In het voorjaar komt daar een rapport over. Dit zal ook gaan over het opdrachtgeverschap van VWS en LNV richting de NVWA. Het bestuurlijk overleg met eiersector wordt voorlopig voortgezet.

Quaedvlieg vraagt of de aangepaste crisishandboeken rondom crisis en incidenten ook worden gedeeld met de sector en of andere sectoren worden betrokken bij verbeteringen op het vlak van crisis- en incidentbeheersing. Munters antwoordt dat het erg belangrijk is om elkaar te kunnen vinden tijdens incidenten. Er is uitgesproken dat crisisoefeningen zo breed mogelijk opgezet worden. Stoelhorst geeft aan dat LNV en VWS bezig zijn met een gemeenschappelijk draaiboek wat gedeeld kan worden als het klaar is.

De voorzitter vraagt zich af of er bij zelfregulering een meldplicht is. Mittendorff antwoordt dat zelfregulering er in principe op gericht is bij bedrijvende naleving te stimuleren. Een bedrijf is bij afwijkingen verplicht om te melden. Private systemen hebben soms informatie en zijn niet verplicht om dit aan de NVWA te melden. Het is momenteel een bespreekpunt welke informatie verder gedeeld kan worden met private kwaliteitssystemen. Een goede en transparante data uitwisseling zou het mooiste zijn, hier zitten echter ook juridische haken en ogen aan.

De voorzitter merkt op dat de sector waarschijnlijk weet dat er een misstand is. Hij vraagt zich af of de sector dan verplicht is om dit te melden. Mittendorff antwoordt dat de sector dat niet verplicht is, maar een bedrijf wel. Quaedvlieg vult aan dat het lastig is als er geen duidelijke norm is.

Quaedvlieg vraagt aan LNV wat de verwachtingen zijn van de brief over zelfregulering die is rondgestuurd. Theunissen antwoordt dat VWS en LNV nog in gesprek gaan met LTO. Mogelijk komt er een startbijeenkomst om te bespreken hoe het verder op te pakken. De zelfregulering is nu voornamelijk gericht op de eiersector, maar ook de varkenssector en pluimveesector willen verbeteringen doorvoeren. Een schriftelijke reactie op de brief is prima.

Uitslag vindt het een mooi overzicht van wat er gedaan wordt. Hij krijgt wel het gevoel dat de aanbevelingen van Sorgdrager nogal abstract zijn en het niet altijd duidelijk is wat er precies bedoeld wordt. Bijvoorbeeld dat de NVWA voedselveiligheid als prioriteit moet hebben. Voor velen binnen de NVWA zal dit al het geval zijn. Hij is benieuwd wat er precies mee bedoeld wordt en of dit met de commissie is besproken. Stoelhorst geeft aan dat het niet per aanbeveling is doorgenomen, maar dat er wel overleg is geweest met Sorgdrager. Mittendorff vult aan dat het de vraag is of je de juiste dingen doet en of er nog een slag op gemaakt kan worden. Zo is het binnen de NVWA uitgelegd. Uitslag vraagt of het kan zijn dat Sorgdrager heeft bedoeld dat er soms ook commerciële belangen spelen. De NVWA staat onder druk en krijgt op zijn kop van de sector. Bedoelde Sorgdrager misschien dat de NVWA zijn werk moet kunnen doen. Stoelhorst antwoordt dat het niet zo bedoeld is en dat Sorgdrager juist heeft gezegd dat de NVWA goed gehandeld heeft tijdens het incident. Het had alleen sneller gekund.

De voorzitter merkt op dat in Nederland alle eieren uit de handel zijn gehaald, maar in België niet omdat ze daar een andere afweging hebben gemaakt. Er is dus blijkbaar geen algemene werkwijze. Munters antwoordt dat er geen direct gevaar

voor de volksgezondheid is geweest, maar wel een overschrijding van de norm. De vraag ging over hoe we dit sneller hadden kunnen oppakken. Er is geen discussie geweest of er ingegrepen moest worden.

Quaedvlieg vindt dat onduidelijkheid over de norm het lastig maakt voor het bedrijfsleven. Uitslag ziet ook dat er adequaat wordt gehandeld als er een duidelijke overschrijding is. Het gaat om de grijze gebieden, als er nog een onderzoek loopt, wat doe je dan.

De voorzitter concludeert dat het belangrijk is dat de voedselveiligheid voorop staat en dat een afweging zoveel mogelijk transparant gemaakt wordt.

6. General Food Law

Stoelhorst geeft aan dat de discussiepunten bij het wetsvoorstel voor aanpassing van de General Food Law gaan over het moment van openbaar maken van vertrouwelijke gegevens en het beschikbare budget. Alle lidstaten zijn voor transparantie, de meeste lidstaten hadden geen problemen met het wetsvoorstel. Vanuit Nederland zijn er vragen gesteld over wanneer informatie openbaar gemaakt wordt. Voor bedrijven is dit belangrijk om innovatiekracht te behouden. Uiteindelijk is ingestemd met het starten van de triloog (bespreking Europees Parlement, Europese Commissie en Raad van Ministers). Bijgevoegde inbreng is meegegeven vanuit Nederland. Er waren meerdere lidstaten die de zorgpunten van Nederland delen. De Commissie heeft de ambitie om dit voor de verkiezing af te ronden.

Quaedvlieg steunt het Nederlandse standpunt.

7. Rondvraag

Kneppers deelt mee dat de heer Hugo Albers tijdelijk is aangenomen bij de FNLI en mogelijk ook eens zal aanschuiven bij het ROW.

Alphenaar informeert het ROW over herziening van de Machinerichtlijn die onder meer aspecten van opkomende digitale technologieën (kunstmatige intelligentie, Internet of Things) zal adresseren. Deze zal binnenkort van start gaan.

De voorzitter stelt voor om nog voor de zomer een keer bij elkaar te komen. De secretaris zal een nieuwe datum vaststellen en deze rondsturen aan de deelnemers.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.50 uur.

De secretaris,

M. Kunst